

Egyházközségeink életéből

Unitárius jövődőkép a beregi szórványban, avagy a kiteljesedés útja az alkotó emberig

Igyekszem áttekinthetően összefoglalni közösségünk életét, kényszerpályáit, kialakult szabályait és tanításait.

Szükségesnek tartom mindennek a feltárását, hogy tisztán lássuk a beregi unitárius szórvány és a belőle kifejlődő alkotó mag helyét az egyházunkban és az alföldi unitáriusok között. Mi prozeliták, alföldi unitáriusok a pogányság és a hitbuzgóság tengerében csak egy kis csepp vagyunk és meg kell találjuk a helyes, üdvözítő középutat. A hit Isten ajándéka, bízunk kell az isteni gondviselésben! Meg kell adni mindennek a maga kifutási idejét, mint a mi esetünkben is. Minden időben volt Istennek kedves népe, és minden nemzetben kedvesek voltak előtte azok, akik félték nevét és igazságot cselekedtek. Isten választottai a változó korokban örök emberi, mindig új arculatú, de ősi kísértésekkel küzdöttek; törekedtek arra, hogy a Szentírás rendíthetetlen igazságait alkalmazzák a tovatűnő mában, és Isten szent lelke által nyertek erőt arra, hogy gyakorlati életüket Isten akaratához és Jézus vonásaihoz igazíthassák.

Jézus Krisztus eme követői bizonyosságát adták annak, hogy meg lehet őrizni a teljes odaszánás lángját a hitetlenség, hitehagyás és a hivatalos egyház romlottsága ellenére is, megmaradva annak keretein belül.

Sajátos helyzet alakult ki a többségi cigány etnikumú beregi unitárius szórványban. A cigány mentalitás, a szekták burjánzása speciális közösségi életet alakított ki itt a beregi végeken.

Az évek során fontos alapelvek kristályosodtak ki a fiatal közösségben /mindez segít abban, hogyan találják meg identitásukat és segít viszonyulni a gyökerekhez/:

* Hisszük, hogy Isten saját képére teremtette az embert, ártatlannak, szabad akaratúnak, aki felelősséggel választhat jó és rossz, igaz és hamis között.

* Hisszük, hogy Isten törvénye minden emberi életre, személyre és közösségre a Jézus által örökül hagyott két isteni parancsolatban foglalható össze: „Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből és szeresd felebarátodat, mint magadat.” (Ezek a parancsolatok kifejezik, hogy mi válik leginkább az ember javára Istennel, az emberekkel, és a társadalommal való kapcsolatában;

meghatározzák az emberi kötelesség alapelveit az egyén és a közösség vonatkozásában.)

* Hisszük, hogy a jó cselekedetek bűneinkért nem szerezhetnek engesztelést, s az isteni ítélet szigorú mértéke alatt meg nem állhatnak, de mégis kedvesek Isten előtt. Ezek a cselekedetek az élő, igazi hitből oly szükségszerűen fakadnak, hogy róluk az élő hit éppúgy felismerhető, mint gyümölcseről a fa.

* Hisszük, hogy az egyházat Isten teremtette, s az egyház Isten népe, s annak éltető ereje Istennek a lelke. Isteni és emberi, tökéletes és esendő egyszerre. De fontos tudnunk, hogy szervezet és nem megváltoztathatatlan intézmény.

Lényeges ereje a kis közösségek életének a nyitottság. Nyitottak vagyunk az istentiszteleti szokásokban az igényeket, módszereket illetően.

A Bibliát tekintjük elsődleges szabálynak a hit és a mindennapi élet vonatkozásában. Hisszük Isten szeretetében, amely minden embert keres és magához akar venni.

Elismeri minden embernek azt a felelősségét, hogy elfogadja vagy elutasítsa ezt az üdvösséget. Bízunk Istenben, aki képes megtisztítani az embert itt és most, s megszentelni a maga számára, betölteni szent lelkével és megerősíteni arra, hogy végrehajtsuk céljait a világban. A kis közösségünkben szolgálni akarjuk a szükségbe jutott embertársainkat akkor is, ha azok más világnézetet vallanak, különös tekintettel azokra, akik áldozatul estek a világban működő démoni erőknek, amelyek lealacsonyítják az embert és szenvedélyek rabjává teszik. Segíteni kívánunk az emberi méltóságuk és erkölcsi felelősségük felismerésében egy olyan korban, amelyben az elszemélytelenedés egyre nagyobb kísértés, és ahol növekszik az önzés és közömbösség mások nyomorúságai iránt.

Isten állandó jelenlétének és szüntelen munkálkodásának következménye az, ha az egyház olyan eszköz lehet a kezében, amelyen keresztül Ő fáradhat egyes emberek, vagy közösségek megmentésén, helyreállításán, megszentelésén, megoldást kínálva az ember bűneire, bajaira, szükségleteire.

Az egyházat és gyülekezeteit az Úr felhasználhatja arra, hogy kegyelmet és szeretetet árásson az emberekre, menedékhely legyen a kísértések kö-

zött és enyhet adjon a bánat és megpróbáltatások idején. Ekkor jelen van Isten országa. Amiről szellemi és lelki elődünk, Balázs Ferenc is szólott.

A látható egyház és kis közösségei nem tökéletesek. Emberi mivoltának esendősége és gyarlósága is erősen érezhető rajta, ezért állandó éberségre és megújulásra van szüksége. Saját viszonyainkat figyelembe véve kellett alakítani a hitéletünket; alapul véve unitárius lelki örökségünket, és a sajátos cigány mentalitást.

Három fontos terület alakult ki a beregi szórvány életterében:

1. az erős gyülekezet (erről már szólottam a fentiekben)

2. továbbélés a művészetben

az alkotó ember kibontakozása (a gyülekezetből kibontakozó alkotó közösség)

3. az alföldi prozeliták összefogása, fóruma

4. egy központ létesítése

(Vásárosnaménytől Nyíregyházán át Szegedig - Karádi Pál öröksége)

Mindannyian rájöttünk, hogy egészséges fejlődés a lelki életben nem lehetséges gyülekezeti közösség nélkül, ahol egymást biztatjuk, fejlesztjük és fenntartjuk a meghitt, gondoskodó testvéri közösséget.

Akik nem vetik magukat gyülekezeti fegyelem alá, lelki élősdiekké válnak, hajlamosak lesznek a szertelen ítélkezésre, a szakadás lelke alkalmas eszközt találhat bennük a gyöngék elbizonytalanítására, a közösség bomlasztására.

A jó közösség ereje a kiscsoportok működésében van. A kezdeti próbatagság után a növekedési csoport munkájába kapcsolódik be az atyafi. Ezeket a csoportokat azért szükséges kialakítani a gyülekezetben, hogy gondosan ügyelhessünk testvéreink lelki életére és nagyobb lehetőséget adhassunk a keresőknek. A csoportmunka alkalmas helye a presbiterek (csoportvezetők) lakása, ahol havonta rendszeresen találkozik az 56 fő.

A csoport-összejöveleken elsősorban imádkoznak, Bibliát olvasnak, zsoltárokat énekelnek, megbeszélik szükségleteiket, törekvéseiket, gyakorolják a keresztyéni szeretetet. A csoportvezető presbiterek rendszeresen beszámolnak a gondnoknak a fontosabb teendőkről, valamint azokról, akik rendetlen életet folytatnak, illetve az önkéntes adományokról, felajánlásokról. A kiscsoportokban könnyebben kialakul a keresztyéni életszemlélet.

Jobban érzékelik, hogy minden ember azonos értékű nemre, fajra, színre és egyéb különbségekre való tekintet nélkül, tiszteletben kell tartaniuk minden ember jogait és igazát. Növekednek felelős-

ségtudatban, nemcsak mások jogait és szükségait illetően, hanem amiatt is, mivel mi magunk is hajlamosak vagyunk az előítéletekre.

Lassan belátják az atyafiak, hogy minden hívő ember kötelessége tiszteletben tartani a felelősséget, engedelmessé válni a törvényeknek, és részt venni a törvényes rend fenntartásában. Felismerik, hogy az unitárius ember Isten országának és ennek a világnak együttes polgára. Az élet minden területén a mértékletességet kell gyakorolniuk. Ez keresztyéni erény, és abban áll, hol a testi örömeiket, kívánságokat és vágyakat alárendeljük az értelem uralmának. Így lesz testünk Isten szent lelkének temploma. Isten szeretetével elárasztja a hívő embert, ösztönzi a teljes szabadságra, megerősíti a keresztyéni szolgálatra. Képes lesz így arra, hogy szeresse Istent teljes szívvel, lélekkel, teljes elmével, minden erejével, ugyanúgy felebarátját, mint önmagát.

A szórványtagoknak idővel választaniuk kell a növekedés és a visszafejlődés között. Növekedés lehet lelkieken és alkotásban. Aki egyiket sem választja, az kihullik a közösségből. A lelki fejlődés kulcsa a Biblia, amely eszköz arra, hogy megtisztítsa és megváltoztassa viselkedésünket és cselekedeteinket, s megvilágítsa előttünk életünk értelmét és célját.

Akik pedig az alkotásban, a kreatív munkában vélik, vélték felfedezni növekedésüket, illetve továbblépésüket, azok hívták életre az unitárius alkotók társaságát. Ők hisznek a művészet megtartó erejében, lelki életüknek tápot ad az unitárius hitük (gyökerük) és egy normalizált viszonyt építenek ki a Teremtő és ember között. Tudják, hogy Isten és az ember szolgálata szorosán összetartozik.

Ezek az alkotók gyakorlatilag elszakadtak a beregi gyülekezettől (házasság, munkahely, új közeg), de lelkieg oda kötődnek az elindító közösséghez. Vállalják közösségük értékeit, lelki útravalóját, amelyből munkájukban is táplálkoznak.

Nagyobb ünnepeken, családi eseményeken hazalátogatnak felfrissülni, feltöltődni. Innen merítnek erőt a további alkotómunkához. Az alkotó csoport nemcsak lelkieken tartja a kapcsolatot anya-gyülekezetével, hanem szervezetiesen is védelmi környezetet épített ki a szabadelvű protestáns kör és folyóirata, a Partium működtetésével. A Balázs Ferenc-díj is elősegíti a kötődést, de a továbblépésre is ösztönöz. Segíti, hogy Isten országát építsük már itt a földi létben, és Isten képét lássuk egymásban. Az alkotó csoport eddigi tevékenysége is bizonyította, hogy a művészi alkotó munka is bizonyágtétel Isten és embertársaink szolgálatában.

beregi

Így élünk és dolgozunk Füzesgyarmaton és a Gyula és Környéke Szórványgyülekezetünkben...

Mozgalmas élet jellemezte egyházközségünket a nyár elmúlt hónapjaiban. Ahogy mondani lehetne: az unitáriusok egy Istene nem volt szabadságra küldve az eltelt forró időszakban sem. Múltkori beszámolóink óta az unitárius búcsúval egybekötött 100 éves évfordulás ünnepségre való készülés nyomta rá bélyegét tevékenységünkre, eleven életünkre. De emellett történtek más emlékezetes események is. Természetesen nem maradt el egyetlen istentiszteletünk sem.

Június 18-án Mátraházán sikeres volt az egyházunkról szóló előadás. Sok kérdést kellett megválaszolni történelmünkre, hitelveinkre, mai életünkre vonatkozóan. Elképesztő volt, hogy mennyire nem ismerik az unitárius egyház történelmét, hitelveit, eredményeit. Kivételek voltak, akik Erdélyből jöttek és a közös Protestáns Teológián végezték tanulmányaikat Kolozsváron, vagy vegyes vidéken lelkészkedtek. Sok ilyen helyen meg kell jelennünk ezután is saját érdekünkben.

Június 22-én megtartottuk az évváró gyermek istentiszteletet, amelyen a „szolgálatot” Kovács Gréta és Csordás Gergő hittanosok végezték. A tombolás agapé-szeretetvendégség után a hittanosok között 22.000 forint jutalmat osztottunk ki a hűséges hittan- és templomjárásért. A konfirmándussal tovább tartottuk a felkészülési órákat minden második nap, egészen július 26-ig.

Július 12-én, szombaton 6-ra megtelt a templomunk. Such Anna evangélikus orvoslátogató és Sebestyén Zoltán római katolikus egyetemi tanár házasságát áldottuk meg. Az Alföldön oly ritka a templomi esküvő, hogy ezt sokáig emlegetik még, akik szemtanúi voltak e gyönyörű eseménynek. Isten áldja az ifjakat!

*Such Anna evangélikus és Sebestyén Zoltán
római katolikus házassági megáldása
Füzesgyarmat, 2003. július 12. du. 18 óra*

Július 25-én a Kossuth Rádió „Egy az Isten” című vallásos félórájában e sorok írója számolt be a templomépítés történetéről és tartott alkalmi áhítatot. Romvári Etelka, gyulai szórványgondnokot Veres Emese szerkesztő-riporter a szórványok helyzetéről, tevékenységéről kérdezte. Visszhangos volt ez az adás!

Július 27-e elhozta a nagy ünnep alkalmát. Bár nem tudtuk teljesen elvégezni az istenháza megszentését az elmaradt segítség miatt, mégis minden ünnepelőben várta a templomot zsúfolásig megtöltő ünnepelőket szerte az országból, még Erdélyből is képviseltették magukat néhányan. A templomépítés és ünnepség lezajlásáról egy másik ismertetés szól a lap hasábjain. Annyi hozzáadni való van csupán, hogy az emléktábla leleplezésében részt vett városunk polgármestere, Várkonyi Imre is, az ünnepség vendége volt Dr. Pelcsinszki Boleszláv, Békés megye közgyűlésének alelnöke. A tábla szövege: „Erős várunk nekünk az Isten” 1903-2003. A 100 éves templomunk, annak építői és őrizői tiszteletére.

Az ünnepség hangulatos közebéddel zárult, miután a szoborparkban virágoztunk az emlékműveknél és elénekeltük himnuszainkat. Jövőre az egyházközség egy trianoni emlékművet állít a szoborparkba. A kopjafa elkészítését testvéri szeretetből vállalta a háromszéki Árkos gyülekezete, amellyel az elmúlt évben vettük fel a testvér-egyházközségi kapcsolatot. Erre hívtuk már ünnepelni, az alföldi unitárius búcsúra a híveket.

Még ki sem pihenhattük a fáradságait nagyszerű rendezvényünknek, máris új kihívás várt. Augusztus 7-én indultunk Erdélybe. Kirándulásunk fő célja a Székelyudvarhely–Szejkai Unitárius Egyetemes Találkozón való részvételünk volt. Előző nap meglátogattuk Gyulafehérváron a székesegyházat, ahol egykori „pártfogónk”, a marosvásárhelyi plébános, most vikárius, Léstyán Ferenc atya kalauzolt és mutatta meg a Hunyadiak síremléke mellett az unitárius János Zsigmond és édesanyja, Izabella síremlékét. Áhítat és történelem ejtett foglyul a gyönyörű templomban. Ugyanezt éreztük, amikor másnap Gyergyószárhegyen a Lázárkastélyban jártunk, vagy Fehéregyházán a Petőfi Múzeumban, a gyönyörű millennáriumi unitárius templom szomszédságában, megtartó kövek, üzenetek, eszméltető légtér, szép tájak.

Felemelő volt a találkozó környezete, megnyitása és sok más egyéb is, ami ott tartotta kis csoportunkat. Szép emlékekkel távoztunk, várva a jövő találkozást.

A Szent Anna tónál tett látogatásunk maga volt a mennyország. Nemcsak a fizikai magasság emelt Istenhez közelebb, hanem a lenyűgöző látvány is. Ezzel megrakodva érkezünk testvéregyházközségünkbe, Árkosra, ahol a már megtapasztalt szeretet fogadott. Reméljük, hogy a jövő nyáron találkozunk itt, az ajándék, trianoni kopjafa felállításával egybekötött ünnepségünkön. Boldog örömmel vettük tudomásul, hogy fogadhatjuk augusztusban a Búzakalász Unitárius Néptánc Együttest, amelyik árkosi híveinkből verbuválódott és végez gyönyörű munkát. Lapunk megjelenésekor már, hisszük, hogy nyomot hagyóan jártak itt. Augusztus 21-én fogadjuk Füzesgyarmaton, a lelkészi lakáson reggeliznek, majd városnézés következik. A polgármester jóvoltából ingyen fürdözhetnek híres strandunkon, ami után a hivatal ebédre látja őket vendégül. Délután 4 órakor a Strandfürdőben felállított szabadtéri színpadon mutatják be a műsorukat. Elköszönés után megyünk Bélmegyerre, ahonnan az idén sok látogató volt Árkoson. Ott este 7 órakor bemutatják újra az otthoni szépségeket. Előtte a nyugdíjas dalárdánk is szerepel. Mindezek után közös étkezés, ismerkedés a helybeliek összefogása eredményeként, majd elszállásolás és reggel visszaindulás. Legyen Isten áldása az értékek őrizőin!

Mielőtt elmentünk volna Erdélybe, augusztus 3-án Gyulán tartottunk istentiszteletet. Emlékezetes alkalom volt, mert ekkor imádkozhattunk először abban a helyiségben, amit a szórvány vezetői szereztek az illetékesektől. Isten áldja meg fáradozásukat. A tervezett *József Dezső emléktábla* avatására október 12-én kerül sor. Az emléktábla elkészítése folyamatban van, a szükséges engedélyek beszerzése szintén. Várjuk azoknak az anyagi támogatását, akiknek valamilyen kötődésük volt a tanár úrhoz.

Augusztus 5-én Budapesten, a cinkotai temetőben utolsó útjára kísértük és átadtuk a magyar rögzöknek Kádár Károly, 85 évet élt testvérünket. Az erdélyi Nyikómentéről származott, lévita-tanító családból. Gépészmérnök lett, feleségével két gyereket neveltek fel. Végig hű unitárius maradt. A Huszti-féle bibliakörben ismerkedtünk meg a 90-es évek elején. Onnan tartott a lelki rokonság. A család kérésére végeztük mi, feleségemmel a szertartást. Pihenjen csendesen.

Augusztus 17-én tartottuk meg ünnepi megemlékezésünket és virágozásunkat a honfoglalási emlékműnél.

Augusztus 20-án részt vettem a városi rendezvényen.

Augusztus 24-én tartjuk a „Jótevők Napját”. Több, mint 20 fiatal középiskolást, főiskolai és egyetemi hallgatót ajándékozunk meg a „ZS. NAGY LAJOS HUNOR EMLÉKALAPÍTVÁNY”-ból. 10 éve, hogy létrehoztuk az egyházunkban ilyen célt

***Gyóni Endréné gondnokasszony köszönti
Rázmány Csaba püspököt***

szolgáló egyedüli alapítványt egy elhunyt ifjú családjával. Azóta több, mint 200 fiatal tanulását, előmenetelét segítettük, támogattuk. Ezen a napon emlékezünk meg egyházunk egykori püspökéről, Huszti Jánosról, akit 10 évvel ezelőtt temettünk el.

Az említett szertartásainkon kívül a következőket végeztük: eltemettük Lakatos Sándorné Becze Gizella, 82 éves testvérünket; megkereszteltük Rozmán Róbert Iván, Tóth Gabriella Erika, Tóth Imre András és Kun Zoltán testvéreinket.

Hosszú forró nyár áll mögöttünk, rengeteg munkával, de fáradságot feledtető gyönyörű sikerekkel, eredményekkel. Az ünnepek elzúgása után jönnek a munkás hétköznapiak újra. A templomot kellene tovább javítani, ha megkapjuk a kért támogatást. Kezdődik az iskolai év, vele együtt a hitoktatás. Készülünk már most a november 16-i, Kossuth Rádió által közvetített Dávid Ferenc emlékistentiszteletre, mert szeretnők, hogy az alkalmi és szertartási énekek olyan nagyszerűen hangozzanak kis templomunkból, mint eddig minden alkalommal. Isten áldása legyen minden jó szándékú testvérünkön, akik eddig is támogattak és ezután is azt az ügyet szolgálják, ami kis egyházunk előmenetelét segíti, hírnevét öregbíti.

B. L.

***Emléktábla a templom belső falán
(100 éves évfordulóra)***

Hódmezővásárhelyi konfirmálás, egy külső szemlélő szemszögéből

Szombaton már érződött a levegőben az izgatottság, amikor is a szülők és a konfirmáló gyerekek közösen díszítették fel a templomot. De ugyanakkor már belülről is szépítkeztek és készítettek magukat lelkileg másnapra. Szóval vasárnap egy gyönyörűen feldíszített templomba léphetett be mind az ünneplő, mind az ünnepe. Mindenhol virágok, levelek és mosolygó gyermekarcok néztek a templomba újonnan belépőre. Felvirradt a nagy nap. Július 6-án ismét konfirmációra gyülekeztek a vásárhelyi unitáriusok a helyi templomba.

Nagy izgalommal várta a 4 konfirmáló ezt a fontos eseményt, hiszen egy más úton folytatják életüket, mely sok veszélyt, de emellett sok örömet, vidámságot is tartogat számukra. Mindössze 14 évesek, de már maguk hozták meg ezt a fontos döntést.

10 óra után néhány perccel lépett be a templom kapuján Kiss Mihály lelkész után Asztalos Kata, Nagygyörgy Károly, Kocsis Zsófia és Berényi Domokos. Ahogy rájuk néztem, süttött arcukról az izgalom, és szemükben csillogó fényt lehetett megpillantani. A hagyományokhoz híven Zsófi erdélyi népviseletben, Kata pedig fehér ruhában tündökölt. Már egy éve készülnek arra, hogy bizonysgot tegyenek hitükről. A konfirmáció fontos momentuma az életüknek, még ha ezt most nem is érzik. Elindulnak a nagybetűs Élet rögös útjain.

A kezdőének után a lelkész úr prédikációját hallgathattuk meg. János Mennyei Jelenésekről Szóló Könyve 2. részének 10. verséből idézett sorokat, melyeket beszéde alapjának választott: „Légy hív mind halálig, és néked adom az életnek koro-

náját.” A magyarázatban nagyon fontos témákat érintett, a szeretet és a családi összetartás témáit. Mai kifejezéssel élve a családi összetartás már nem divat. De ez nem kellene, hogy így legyen, mert a családi szeretet az első és legfontosabb, amire szüksége van egy gyermeknek. 18 éves korig még a család az egyetlen, igazi támasz.

De ma már a szülők nem azt nyújtják a gyermekeknek, amit azok kapni szeretnének. A mai világból gyakran úgy tűnik, hogy elvesztett a szeretet. De abban a meghitt pillanatban, amikor a gyerekek a feltett kérdésekre válaszoltak, a szülők és nagyszülők szemébe könnyek szöktek. Áthatotta a levegőt a szeretet melegsége. Miután a kérdésekre minden konfirmáló válaszolt, Asztalos Kata a többiek nevében is elmondta, most már készek úrvacsorát venni. A közös imát is Kata mondta el, ezután Domokos és Zsófia köszöntői hangzottak el, az előbbi a nagyszülőknek, az utóbbi pedig a szülőknek mondott köszönetet. Ezután már csak az úrvacsora-vétel volt hátra, melyen most a 4 konfirmáló szüleivel együtt állta körül az Úr asztalát. Ha őszinte akarok lenni, ilyen még nem sűrűn láttam, de szép szokás. Az istentisztelet végén pedig közösen énekeltük el állva a Himnuszt. Ahogy a 4 frissen konfirmált fiatal kivonult a templomból, látni lehetett rajtuk, mennyire felszabadultak. Ezután már csak a fotózás következett. A vasárnap délelőttöt pedig egy kis beszélgetés zárta le, melyen sokan még csak ismerkedtek a másikkal, míg mások már búcsúzkodtak a többiektől.

Hódmezővásárhely, 2003. augusztus 05.

Bogdány Csilla Petra

Tudósítás Kocsordról (2003. június-július)

Utóbbi két hónapunkat két szomorú esemény tette emlékezetessé: Id. Bencze Márton ny. püspökünk pünkösdi elhalálása, és nálunk a vele egykorú Id. Czakó Pál gyülekezetünk legidősebb unitárius tagja egyszerre távozott az örök hazába. A június 25-i ill. 27-i napokon kísértük őket utolsó földi útjukra.

Czakó Pál atyánkfia az Aranyos-menti Kövend szülötte, Dr. Abrudbányai János ottani lelkései szolgálatának idejéből. Amíg Abrudbányai János Kolozsvárt volt az unitárius teológia dékánja, Czakó Pál katonáskodott. Leszerelésekor a határ újbóli lezárulása megakadályozta hazatérésében.

Kocsordi rokonánál telepedett le, épp amikor egykori lelkésze is menekülteként érkezett ide. Egymást támogatva vészelték át a diktatúra első tíz évét. Az 56-os megmozdulás megtorlása Abrudbányai tiszteletes urat és családját magával sodorta. A Czakó családnak nélküle kellett elszerveznie a sors egymást követő csapásait, amelyek legutóbbika ím elragadta magát a család fejét is. Adjon a jóságos menyei Atya csendes pihenést, örök üdvösséget az eltávozott hozzánk tartozónak, a hátramaradottaknak vigasztalást.

Nyitrai Levente

Magyarkút 2003. június 30. – július 6.

A Budapesti és Pestszentlőrinci Egyházközség 20 fiatalja egy hetet töltött Magyarkúton.

Főleg 10 év körüli fiatalok egy hétig tanultak, játszottak, kirándultak és jól érezték magukat.

A búcsúzásakor megfogadták, hogy jövőre ugyanitt, újra találkozni.

Én, aki gyerekkorom minden nyarát itt töltöttem örülök ennek, csak sajnálom, hogy a nyárból csak egy hetet használ ki Egyházunk. Régen egész évben rendelkezésünkre állt Magyarkút.

Más egyházközségek miért nem használják ki ezt a lehetőséget?

Duna-Tiszaközi Szórványegyházközség életéből.

Az idei nyár folyamán a Duna-Tiszaközi Szórványegyházközség életében nem történt rendkívüli esemény. Az egyházközség tagjai végezték megszokott munkájukat és remélték, hogy a nagy hőséget fölvaltja egy-egy testet és lelket frissítő, a földeknek is kedvezőbb időszak.

Az egyházi életnek ezt a csendes időszakát a lelkész az Egyház múltját érintő adatok gyűjtésével és feldolgozásával töltötte. Meghívásos alapon két könyvbemutatót vett részt. Az elsőt a Magyar Egyháztörténeti Vázlatok Munkaközössége /METEM/, a másodikat a Mundus Magyar Egyetemi és a Kritérion Kiadó közösen rendezte a Magyar Tudományos Akadémia épületében. /A METEM adta ki az Unitárius Kislexikont /1999/, és jelentette meg folyóiratában a lelkész több tanulmányát. A Mundus tervezi kiadni a Magyar protestáns irodalmi szöveggyűjtemény 16-17. századi unitárius jelenletét./

A most megjelent METEM könyvek a szegedi Ferencesek és a Klarissza rend magyarországi történetébe engednek bepillantást. A könyvek gazdag forrásanyagot vonultatnak föl. Emlékezve Bálint Sándor „Szeged reneszánszkorai műveltsége” c. /Akadémiai kiadó, 1975/ könyvének a reformációval foglalkozó részére, amely megemlíti, hogy „a szentháromságtagadó unitarizmusnak Szege-

den is lehettek hívei”, arra figyelmeztet, hogy nem volna érdemtelen a METEM bemutatott könyvek forrásanyagát áttanulmányozni, mert abban lehetnek olyan utalások is, amelyek több fényt deríthetnének a XVI. sz.-i szegedi unitárius jelenletre.

A Mundus Egyetemi és a Kritérion közös könyvbemutatójának volt közvetlen unitárius vonatkozása is. Ugyanis újabb kiadásra került az a „Tizenegyek Antológia”, melynek előkészítésében két unitárius lelkész is részt vett: Balázs Ferenc és Szentiványi Sándor. Balázs Ferenc életútjáról történt rövid ismertetés, csak éppen az hallgattatott el, hogy unitárius lelkész volt. A trianoni békeszerződés utáni, új erdélyi magyar irodalmi élet indulását bemutató munka nem váltotta ki a várható érdeklődést. Talán azért, mert a múltbeli politika nem törődött a határokon túli magyarság életével.

Az utóbbi Kecskeméten tartott istentiszteleten híveink 3/4-ed része volt jelen. A helybeli lakosok erdélyi látogatásukra, a környéken élők az időjárásra hivatkozva maradtak távol. A bejelentett keresztelők az erdélyi keresztyszülők útlevélproblémája miatt halasztódott egy későbbi időpontra.

Örvendetes esemény, hogy a lelkész Egerben tanult egyik unokája Iványi Bálint végezve az ottani Tanárképző Főiskolán /melynek volt unitárius tanára is a Bükk-hegység állatvilágát tanulmányozó

Gelei Gábor személyében /+1953// házasságot kötött az Egerben lakó szintén tanár Kiss Krisztinával. Az Egri Városháza Házasságkötő termében lezajlott polgári szertartás után részesültek egyházunk áldásában is, az Eger melletti noszvaji

Nomád Hotel egyik, erre a célra berendezett helyiségében. Az ifjú házaspár — szándékuk szerint — továbbra is a Duna-Tiszaközi Szórványegyházköziség tagjai kívánnak maradni.

K. M.

A budapesti Bartók Béla Unitárius Egyházközségünk nyári eseményei, szertartásai

2003. június 27-én pénteken szomorú szívvel mondtunk búcsút szeretett nyugalmazott püspökünknek, Bencze Mártonnak. A gyászszertartás templomunkban volt megtartva de. 10 órától, majd ezt követően az óbudai temetőbe kísértük utolsó útjára szeretett Márton bácsinkat.

*Ne várj tovább, hogy munkádat elkezdhesd.
Aki dolgozik, az erősödik; légy kitartó és nyerd!
Ne jósolj újabb szomorúságot, viseld el a mait.
És bízzál abban, hogy a bút a holnap elkergeti majd.
A jelennek feladatát biztosan végezd el:
Ami lehet szomorú, vagy akár kellemes.
Ha Isten ma még felhővel borítja is napunkat;
Holnap már fényesebben süthet le ránk!”*

(fordította Léta Sándor)

Az idézet utolsó sora tökéletesen igazolódott az elmúlt időszakban: négy keresztelési szertartást végeztünk. Június 8-án Pünkösöd első napján Zoltai Bencze és Csontos Ágnes hét hónapos kisfiát, Dávid Barnát kereszteltük (a szertartást Rázmány Csaba püspök úr végezte). Június 22-én Tofán András és Andorkó Irén három éves illetve kilenc hónapos kislányait: Noémit és Krisztina Szintiát. Július 20-án Lakatos Csaba és Kesztner Tünde hat hónapos kisfiát, Csaba Balázst (a szertartást Rázmány Csaba püspök úr végezte).

Július 29-én pedig házasságkötési szertartást végeztünk: Dr. Farkas Gábor és Dr. Patakfalvi Vigh Katalin esküdtek örök hűséget templomunkban (a szertartást Rázmány Csaba püspök úr végezte).

Sajnos három temetésünk is volt: június 24-én Pálffy Tibor 82 éves atyánkfíát, június 27-én szeretett Bencze Márton 85 éves nyugalmazott püspökünket, július 11-én Váraljai Lajosné (szül. Kreskó Amália) 84 éves testvérünket kísértük utolsó útjára.

Fontosnak tartom megemlíteni, hogy ez év június-júliusában Rázmány Csaba püspök úr beleegyezésével és támogatásával az Amerikai Unitárius Univerzalista Egyesülethez és az Amerikai Testvérgyülekezeti Tanácshoz fordultam segítségért, hogy egyházközségünk érdekének védelmében segítségünkre legyenek. Ugyanis a Hőgyes Endre utcai ingatlanunkat 1953-ban törvénytelenül államosították. 1991. év óta folyik a huzavona az egyház és az állam, illetve a lakók között. Dr. Murvai Sámuel volt főgondnokunk mindent megtett annak érdekében, hogy az egyházközség visszakaphassa jogtalanul államosított ingatlanát. Saj-

**honnan jövünk?
kik vagyunk?
hova megyünk?**

-Paul Gauguin-

- fordította: Tomcsányi Zsuzsanna

(Édenkert a sarkon túl – Mario Vargas Llosa)

- megzenésítette: Brian Tate

Ez volt a 18 elénekelt spirituálé közül az egyik, amit a westporti (Connecticut állam) unitárius kamarakórus adott elő templomunkban.

Alsóboldogfalvai testvérgyülekezetüktől érkeztek hozzánk, nagy örömünkre. 15 tagú kórusuk gyönyörűen énekelt, felejthetetlen élményben volt részük azoknak, akik július 17-én csütörtökön este hét órától eljöttek nagyon jó akusztikával rendelkező templomunkba. Annak dacára, hogy hét közepe volt, 41-en gyönyörködhattunk az amerikai kórus szép előadásában. Tiszteletükre, egyházközségünk fogadást szervezett.

Íme még egy Cliff Hardin írta dalszöveg:

*„Ne építs a holnapra, ragadd meg a márt!
Kölcsön ne végy a jövőtől, ahhoz, hogy a jelent
kifizessed.*

nos eredménytelenül, mivel a valódi tulajdonosok az akkori Amerikai és Angol Unitáriusok Szövetsége volt. A Magyarországi Unitárius Egyháznak használati jogot biztosítottak, így a magyarországi unitáriusok hatalmas pénzüsszegeket fektettek be ebbe a volt missziós célokat szolgáló ingatlanba. Ma a lakóközösség érdeke az, hogy társasházzá nyilvánítsák a volt Missziós Házunkat, ahhoz hogy a lakásokat felvásárolhassák. Ebben az esetben, egyházunk mindössze 25%-os tulajdonrészt „élvezne”. Gyors segítséget remélünk az Amerikai Unitárius Univerzalista Egyház és a Testvérgyülekezeti Tanács részéről: mentsetek, amíg még van mit. Reményeinket a Hegyi Beszéd egyik szép versével fejezzük ki: „Boldogok, akik éheznek és szomjaznak az igazságot, mert ők megelégtettek.” Máté 5,6.

Felhívjuk híveink figyelmét, hogy szeptember hónap folyamán beindítjuk a gyermekek és a konfirmáló növendékek vasárnapi iskoláját. Várunk minden kedves szülőt, gyereket és templomi megnyugvást igénylő híveinket minden vasárnap de. 10 órakor kezdődő istentiszteleteinkre, melyeket

Rázmány Csaba püspök és Léta Sándor lelkész felváltva tartanak vasárnaponként.

Az egyházközösség vezetősége templomunk felújítása érdekében felújítási alapot hozott létre és gyűjtést kezdeményezett. A pénzügyítés elősegítése érdekében képeslapokat árusítunk, melyeket **Aranyossy György** képző- és grafikusművész tervezett és alkotott meg, és **Gyarmathy László** nyomdász testvérünk nyomtatott ki díjmentesen. Ez alkalommal is kifejezzük hálánkat és köszönetünket adományozó testvéreinknek, és kérjük életükre és családjukra Isten gazdag áldását.

A képeslapokat meg lehet vásárolni a lelkési hivatalban vagy az unitárius könyvesboltban.

9 féle képeslap van, 1 képeslap ára 100 forint.

Ugyancsak a templomfelújítás céljából jótékonyági koncertet szervezünk templomunkban, 2003 szeptember 20-án, szombaton 18 órai kezdettel, melyre belépti díjat szabunk meg és a begyűlt pénzüsszeget szintén a templom felújítására használjuk fel.

Léta Sándor

A Budapesti Unitárius Egyházközösség tevékenységéből június 10. – augusztus 12. közötti időszakban:

Június 10-én az egyházközösség lelkésze jegyespár felkészítőt tartott a délutáni órákban, a lelkési hivatalban.

11-én délelőtt temetési szertartás bejelentésre érkeztek a Fél család részéről; délután jegyespár esketési szertartásra előkészítő órán vett részt két fiatal testvérünk.

12-én a délutáni órákban egyházközösségünk lelkésze a Vörösmarty téren megrendezett

könyvhét keretében beszélt eddig megjelent könyveiről: *Csak Neki szolgálj, és Mészáros c.* könyvekről. A beszélgetést az MTV 1-es csatornája rögzítette.

13-án jegyespár esketési szertartásra való felkészítő órát tartott lelkészünk a délelőtti időszakban, majd azt követően fogadta Bob Eddie floridai lelkészt, aki Erdélyből hazautazóban látogatta meg egyházközösségünket.

14-én szombaton, konfirmációra való előkészítési főpróbára gyűltek össze a fiatalok a kora reggeli órákban a templomban. Ezt követően kereszteselési szertartásra került sor.

15-én vasárnap, délelőtt tartotta a konfirmációval egybekötött ünnepi istentiszteletét egyházközségünk. A 2002-2003-as iskolai évben konfirmált kilenc fiatal növendékünk: Bencze Dorottya, Bencze Kinga, Dimény István, Dárdai Balázs, Harkó Izabella, Kovács Adrienn, Orbán Bulcsú-Zoltán, Szabó Dorottya és Tóth Eszter. Az idén megtartott konfirmáció rendkívülségét még az is emelte, hogy három felnőtt-fiatal, egyetemista, is konfirmált a 13-14 éves korosztállyal. Életükre és eljövendő sikereikre Isten gazdag áldását kérjük! Konfirmáló testvéreink adománya az egyházközség részére igen értékes úrasztali terítőkből áll: úrasztalára alsó abroszt, úrasztali klenódiумokat takaró terítőt, valamint egy mintákkal ellátott, díszes, kelyhet és búzakalászt ábrázoló terítőabroszt adományoztak több, mint 100.00 Ft értékben. Értékes adományukat — konfirmáló fiataloknak és szüleiknek egyaránt — köszöni meg az egyházközség előjárósága.

16-án, hétfőn tartotta egyházközségünk a 2002-2003-as záró-bibliaóráját, amit szeretetvendégség követett a gyülekezeti teremben. Sajnos ezt Fülöp Júlia nélkül, aki hirtelen távozott szerettei és egyháza köréből, és aki mindvégig aktív tagja és látogatója volt a hónap minden második és negyedik hétfőjén megtartott bibliaóráknak. Délutáni időszakban Prauda Béla temetési szertartást jelentett be lelkészünknek.

17-én délelőtt szerkesztőségi gyűlést tartott az Unitárius Élet szerkesztőbizottsága, amelyen lelkészünk is jelen volt. Du. 18 órai kezdettel a hívek egy részével balettelőadáson vettünk részt (*Amadeus*), amelyre Dévény Anna adományozta a belépőket. Önzetlenségéért e helyen is köszönetet mondunk kedves asszonyívünknek.

18-án lelkészünk a délelőtti időszakban végzett temetési szertartást Gödöllőn, majd családát látogatott ugyanott. Meglátogatta Dimény Zoltánt és családját harmadik gyermekük megszületése alkalmából.

19-én Jakabffy András fogadta a délutáni órákban Kászoni József lelkész úr, aki édesapja temetési szertartásának időpontját egyeztetette és kérte fel őt a temetési szertartás elvégzésére. A kora esti órákban jegyespár hitoktatására került sor.

20-án kuratóriumi gyűlést tartott az V. kerületi Önkormányzat, Egyházi Épületekért Közalapítványa, amelyen lelkészünk vett részt. A 2003. évi költségvetésből a május 7. ülésen 33.000.000 Ft összegre pályázatot írt ki az V. kerületi Önkormányzat, mely pályázaton a BUE 3.000.000 forint összeget nyert el. A délutáni órákban Siposné sz. Nanofszy Emőke születésnapi vacsoráján vett részt lelkészünk és gratulált az ünnepeltnek.

21-én, szombaton, két esketési és két kereszteselési szertartást végzett gyülekezetünk lelkésze.

22-én tartott istentisztelet keretében emlékeztünk meg Dr. Sztankóczy Zoltán halálának első éves évfordulójáról.

24-én, vettünk búcsút Fülöp Júlia testvérünkötől, aki életének 77. évében adta vissza nemes lelkét Teremtőjének. Nagy részvétellel álltak körül porrészeit szerettei, barátai, gyülekeztünk és egyetemes egyházunk tagjai. Szmélyében egy egyházához mindvégig ragaszkodó, azért sokat dolgozó, önfeláldozó munkát végző testvérünkötől vettünk örökre búcsút. Emlékét mindörökre megőrizzük! Gyászoló szeretteinek vigasztalásul a következő bibliai ígét tolmácsoljuk: „*Emberfia! Én most elveszem tőled hirtelen halállal azt, aki neked kedves, de te ne gyászold, ne sirasd, könnyedet se hullasd! Csak halkan sóhajtozz, ne gyászold úgy ahogy a halottakat szokták.*”

26-án újból temetési szertartást végzett lelkészünk, ez alkalommal Jakabffy Ernőt búcsúztatva, a Magyarok Világszövetségének alelnökét, aki életének 77. évében önkézevel vetett véget életének. Emléke legyen áldott övéi és barátai részére egyaránt.

27-ével is sajnos a temetések sora folytatódott. Délelőtt 11 órától a lelkész úr a Rákoskeresztúri Új köztemetőben végzett temetési szertartást, majd Bencze Márton püspök úr óbudai temetési szertartásán vett részt.

28-án Balatonaligán került sor egy kettős kereszteselési szertartásra.

29-én tartottuk de. 11 órától a hónap utolsó istentiszteletét, amelyen jelen volt Gyarmathy György és felesége, valamint Rika testvére, akik hálás kegyelettel emlékezték szüleikre, abból az alkalomból, hogy azok 71 évvel ezelőtt templo-

munkban esküdtek és fogadtak örök hűséget egymásnak.

30-a és július 6-a között került sor a magyar-kúti gyerektábor rendezvényére.

Július 1-én, lelkészünk meglátogatta a Magyararkúton táborozó fiatalokat, és különböző alapélelmiszert vitt az ott üdülők részére.

4-én jegyespár hitoktatására került sor a délutáni órákban.

Július 5. és augusztus 1. között egyházközségünk lelkésze nyári szabadságát töltötte. Ez idő alatt a helyettesítője Lázár Levente csókfalvi lelkész volt, aki a vasárnapi istentiszteleteket és a közbeeső szertartásokat, valamint az ügyeletet látta el a lelkészi hivatalban. Segítségét és munkáját szeretettel köszöni meg ez úton is a BUE presbitériuma.

2-án szombaton két esketési szertartásra került sor.

3-án istentisztelet keretében kereszteleési szertartást végzett Kászoni lelkész úr.

5-én Kádár Károly temetési szertartására került sor, amelyen a szolgálatot Balázi László füzsegyarmati lelkész végezte.

6-án temetési szertartást végzett gyülekezetünk lelkésze.

8-12 között a szentgericei unitáriusok meghívását fogadtuk el. Közel negyven gyülekezetünkhöz tartozó unitárius testvérünkkel vettünk részt ezen a kiránduláson. Egy autóbusszal és mintegy hat személygépkocsival érkeztünk meg pénteken az esti órákban szállásadóinkhoz. Szombaton Szejkefürdőre mentünk, ahol részt vettünk az Unitáriusok V. Egyetemes Találkozásán egész napos rendezvény keretében. Vasárnap ünnepi istentiszteleten vettünk részt a gericei templomban, ahol az imát a gyülekezet helyi lelkésze Balázs sándor mondta, Kászoni József lelkész pedig ünnepi beszédet mondott. Aznap este tekinthettük meg a tiszteletünkre adott ünnepi műsort a helyi kultúrházban, amelyet vendéglátóink tiszteletünkre adtak. Ezt követően kellemes együttlétre került sor. Ott tartózkodásunk utolsó előtt napján egész napos rendezvény keretében egy teológiai konferenciára került sor erdélyi lelkészek és világiak részvételével.

10-én, a vasárnapi istentiszteletet szász Adrienne pestszentlőrinci lelkész úr vezette.

Szertartásaink:

Kereszteleés június 7-én Fekete Gábor és Ambrus Adrienn kisfiát *Dánielt*, június 14-én Csizmazia Jenő-Csaba és Venczel Mónika-Katalin kisfiát *Gergő-Attilát*, szintén ezen a napon Fazekas Imre-János és Harmati Beáta gyermekeit *Fruzsina-Esztert* és *Borbála-Sára* kislányait, 21-én felnőttkereszteleésben részesítettük Kiss Rudolfné sz. Bogárdi *Irént*, szintén ezen a napon David McFegon és Béres Katalin kislányát, *Louisat*, 28-án Dr. Jakbházy Zsigmond és Benke Gyöngyi-Andrea fiait *Zsigmond-Dánielt* és *Marcellt*, július 20-án Dr. Zoltán Levent és Havas Beáta-Gabriella kislányát *Hargitát*, 25-én David Spencer és Intódy Zsófia kislányát *Rózát*, augusztus 3-án Lőrincz Ferenc és Bokor Mária kisfiát *Henrik-Róbertet*, 16-án Néda László és Horváti Réka gyermekeit *Júliát* és *Tamást* kereszteleésztük. A megkereszteleészt gyermekek életére Isten áldását kérjük, hogy növekedjenek ők továbbra is testben és lélekben Isten és ember dicsőségére.

Esketés: június 21-én Laczkó Mihály római katolikus és Ilok Andrea unitárius testvéreinket, szintén ezen a napon David McFegan anglikán és Béres Katalin unitárius, július 18-án Segesdi Gábor római katolikus és Péter Orsolya unitárius, 19-én Szabó György római katolikus és Perjés Éva unitárius, augusztus 2-án Román János-Attila református és Bálint Emőke-Zita unitárius, ugyanezen a napon Simányi Róbert római katolikus és Derzsi Erika unitárius, 3-án Anthony-Cornelius Cosey római katolikus és Bíró Ágota unitárius 16-án pedig Náda László és Horváti Réka testvéreinket részesítetteés megáldásban. Adja a jó Isten, hogy mindazt, amit szép ünnepeés szertartás keretében egymásnak megfogadta, azt maga az ÉLET hitelesítse.

Temetés: június 18-án Fél Kálmánné sz. Pivovanicsek Erzsébet (78), június 24-én Fülöp Júlia (77), 26-án Jakabffy Ernő (77), június 27-én Szabó Dénesné sz. Szabó-Kerekes Julianna (85), július 21-én Ráduly Mihályné sz. Székely Mária (85), július 24-én Kereki András (85), augusztus 5-én Kádár Károly (85), augusztus 6-án Csanádi Istvánné sz. Fekete Ilona (82) testvéreinket búcsúztattuk. A gondviselő Isten adjon eltávoztott testvéreinknek csendes, békés és háborítatlan pihensét, hozzátartozóiknak vigasztalódást.

(-)